

1. mai

— dagur arbeiðaranna

Frá 1. mai-haldinum í Tórshavn í fjór.

1. mai er dagurin, sum heimsins arbeiðarafelld hefur gjørt til sín, gjørt til dag arbeiðaranna.

Tey fyrru árin! gingu teir kravgongur sínar fyrst og fremst á hesum degi. Tey seinnu árin! hava hesar gongur meira borð merki av skruðgongu. Fundir vóru altíð hildnar hendan dag, og tey seinnu árin ofta eisini veitslur.

I Føroyum hefur ikki verið gjørt nógv burtur úr 1. mai-haldinum. Tó hefur Fylking á Tvoroyri í mong ár fyrirkæd skruðgongur við fundarhaldi. Tey síðstu árin hava to onnur feløg tikið upp hendan

góða sið — t. d. var 1. mai-haldið í Havn í fjór sera valseyðnað.

Kl. 4 í dag verður 1. mai-dagsfundur settur á Vaglinum, Felagsformaðurin Andr. Isheim setur fundin, og J. P. Henriksen heldur høvuðsrøðuna. Kl. 7 verður samkoma á Hotel Hafnia fyrri bodnum gestum, og dansur verður um kvöldið til kl. 1 nátt í Klubbanum.

A Tvoroyri verður sum vant skruðgonga, síðan fundur í skúlagarðinum, um veður verður til trúfund, annars í húsi Fylkingar. Røð arar verða Marentius V.ðstein og P. M. Dam.

Politisk sadisma

Undir orðaskiftinum um búskaparráðið visti P. M. Dam hvussu hettislígt tað var, at síðandi landsstýrið kom at velja allar triggjar hjórnar í búskaparráðið, tí tað var vandin fyrri, at landsstýrið, ið umboðaði flokkar, sum høvdu sýnt so greffliga politiska sadismu — hevndartrond — fór at nýta makt sína politiskt til fylgling av øðvisishugsandi flokkum. Hann visti á, hvat ið hendi undir A. T.-málinum, hvussu fólkaflokksmenn høvdu forfylgt P. E. Petersen ítróttarráðgevara, og hvussu tjóðveldismenn høvdu borið seg at móti fyrrverandi skrivara F. F. Ingvald Jacobsen, bara tí teir vóru javnaðarmenn.

Eingin nazistur, eingin fascistur kundi havt handlað meiri sadistiskt enn fólkaflokksmenn og tjóðveldismenn gjørdur her.

A. Sørensen

Fyrrverandi løgtingsmaður A. Sørensen í Húsavík trínur nú fram í »Dagblaðnum« og roynir at skava út yvir tað sadistisku gerðina, hann var oddamaður fyrri at fremja móti javnaðarmonnum í A. T.

Hann heldur at vit skuldu kunna okkum at tagt í A. T.-málinum og ger eina roynd at kasta av ser og tveita skarn á P. M. Dam.

Nei, harra Sørensen!

Hjá javnaðarmonnum vil atburður tygara og fólkaflokksins í A. T.-málinum altíð koma at standa sum ein skemd fyrri demokratið, og sum eitt hitt greffligasta dømi um, hvussu lyndið er í stríðnum móti javnaðarmonnum.

«Tað verður ikki møguligt at strika út úr minni tað sadistisku lyndi, ið kom til sjóndar, tá ið tygum fólkaflokksins vegna reistu tygum úr sessi tygara á tingi og segði við P. M. Dam, at tað var ein treyt fyrri veðhaldi tingsins fyrri lanið til A. T. at hann sjálvur skuldi greiða atkvøðu fyrri

AT hvorki P. M. Dam ella nakar, sum seinast sat, ella sum nakrantíð áður hevði sitið í stýrinum fyrri A. T. skuldi kunna veljast aftur í A. T.-stýri.

Meiri sadistiskt og politiskt hevndarkent kundi sum sagt sjálf ein nazistur ella fascistur ikki havt handlað!

Eingin „klika“

I umrøðuni av flaggdagshaldinum í Havn søgdu vit, at ein »klika« royndi at gera flaggdagin til ein politiskan valdøkudag í høvuðstaðnum. Nú kemur upp, at hetta als ikki er ein klika, men Havnar Hornorkestur, ið fyrirtekar flaggdagshaldið. Hetta er avgjort ikki nakað politiskt felag

og ætlan teirra er at skapa eina hátíðarstund, og frá teirra síðu er tað ikki tilætlað, at roðararnir, teir biða, skulu koka politiska bot út á flaggdagshaldið. At menn sum Tummas Djurhuus og Bjarni Nielsen ikki kunna sær tað høg, at teir á slíkum hátíðarstundum lata vera við at tveita við skarni eftir øðrum politiskum flokki, ið hefur gingið á odda fyrri at vinna flagginum fullar sømdir, slíkt er harmi. ligg, men tað kann ikki leggjast H. H. til last.

Teir hava verið óhepnir í vali av roðarum, men tað hefur ikki verið tilætlað.

Post-flúgvingin

Mánadagin byrjaði regluliga post flúgvingin millum Oslo og Vágarnar. Tað kvöldið løsu fólk í Havn dagbløð, sum prentað vóru í Oslo sama dag og vóru dagsett 29 april.

Hvønn mánadag kl. 10,30 fer fløgari úr Oslo og kemur til Vágarnar kl. 12,30, haðan tað fer avstað aftur kl. 14,00 og verður í Oslo kl. 20,00.

2 unglingar fastsettir fyrri stuldur

I gjár frættist, at politiið hevði handtikið 3 unglingar í Tórshavn fyrri nokur av teim innbrotum, sum gjørd hava verið í seinastum.

I gjárkvöldið frá kl. 7—9,30 var forhoyr fyrri stongdum hurðum í dómhúsinum. Úrslitið varð, at 2 av unglingunum vóru fastsettir.

Eftir tí, ið frættist, hava hesir unglingar framt eini 3 av teimum síðstu innbrotunum í Havn, m. a. á Saltsøluni, har stolnar vóru 5000 kr. Megnparturin av hesum peningi er afturfingin.

Dreingirnir eru á 15—16 ára aldri.

Shrivad verður um

EINAR GERHARDSEN,
norski forsætisráðharin.

skrivar greinagerð, sum kemur í »SOSIALIN« komandi leygardag og viðgerð stóðu Norðurlanda aftaná sáttmálaslitid av marknaðar samráðingunum í Brüssel og um framtidarfaru marknaðarlíkindini.

Tað er ikki samsvarandi sannleikanum

Harra A. Sørensen, fyrrverandi løgtingsmaður, vil í grein í »Dagblaðnum« siga, at eg skal hava sagt, at tað var eg sum fekk reist sak móti Sjóvinnubankans monnum.

Hetta er ikki samsvarandi sannleikanum. ...

Eg hvorki reisti kærur sjálvur ella fekk aðrar at reisa kærur imóti Sjóvinnubankanum.

At Sjóvinnubankin, sum bað um figgarligan stuðul, kom undir kann ing, var eyðsæð og ein sjálfvylgja fyrri meg og allar, ið høvdu Sjóvinnubankamálið til umhugsingar annaðhvørt tingmaður ella serkonur.

At kanningin bar við sær, at óreglulig viðurskifti, harundir óreglulig lángeving og ymsar aðrar gerðir, ið ikki rimaðu samant við lógina, var harniligt, men mátti hava sínar avleiðingar.

I Havn, tann 29/4 1963.

P. M. Dam.

RETTINDI FØROYINGA Í GRØNLANDI

Vit finga eina grein sendandi um fiskirættindi føroyinga í Grønland, nú fiskimarkið verður flutt út, — Henda grein kom okkum so seint í hendi, at hon má biða til næsta blád.

Er eingin figgjarlóg í gildi

Sum kunnugt avvisti løgtingsformaðurin Sámal Petersen atkvøðugreiðslu um fullfiggið figgjarlógarruppskot, ið P. M. Dam, Haldur Hansen og Andreas Djurhuus høvdu sett fram javnaðarflokksins og sambandsflokksins vegna.

Hetta gjørdi løgtingsformaðurin við sjálvstýrisflokkinum aftan fyrri seg, hóast tað avvista figgjarlógarruppskot var tað einasta lógiga figgjarlógarruppskot, ið var til atkvøðu.

Hitt uppskotið frá meirlutanum var ólógligt, í stríð við stýrisskipanina, og um rett var atborið, skuldi tað verið avvist.

Minnilutauppskotið var lógligt tí tað var sett fram sum broytingaruppskot til tað uppskotið, sum av landsstýrinum var sett fram á ólavsku, »innan 1. september«.

I stýrisskipanini stendur nevnlíga, at á hvørjum ári, hvørji ólavsekutingsetu skal landsstýrið innan 1. september seta fram uppskot til figgjarlóg.

Tað varð eisini gjørt á seinasta

Tak eitt »Dagblað« í hondina, og tú má spyrja: Hvat skuldi hetta neyðar blád gjørt, um tað ikki sum nú er, kundi fyllt teigar sínar við við mænni og skuldsætingum móti »Sosalinum« og javnaðarmonnum?

ólavsekutingi, og tað var sum sagt til hetta landsstýrisins sambært stjórnarskipanina setta figgjarlógarruppskot at minnilutin setti sitt uppskot.

Meirlutauppskotið var ólógligt, tí tað var ikki sett sum broytingaruppskot til tað eftir heimastýrislógini uppa bodna figgjarlógarruppskotið frá landsstýrinum, men til eitt av Erlendi Paturssyni fyrst aftaná nýggjar framlagda uppskot til figgjarlóg.

At meirlutin hevði hetta uppskot Erlends Paturssonar ella annað uppskot at rettleiða seg eftir var einki at siga til. Men tað uppskot, sum meirlutin so kom við, skuldi eins og minnilutauppskotið eftir lógini verið sett sum eitt broytingaruppskot til tað landsstýrisinsuppskot til figgjarlóg, ið var sett fram aftaná ólavsku, men innan 1. september.

Um formaður tingsins og teir 4 flokkar brutu lógina av óviti ella tað var gjørt av politikari sadismu hevndar, og nívargærind er eins feitt.

Tað er lika ólógligt gerð fyrri tað. Spurningurin er nú:

Eru vit uttan lógliga samtykta figgjarlóg?

Flokkar, sum byrja við tilikum lógloysi, eru ikki verdur at sita.

Teir eiga at skunda sær, at leggja frá sær.